

Oglasni prijedlozi i
stavovi i računanja se na temelju
odgovora i odgovora ili po dogovoru.

Novici za predbroju, oglasne št.
ne se naplaćuju: ili polož-
iti se na plaćanje u Beču
u administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti
ime, prezime i najbližu
poštu predbrojnika.

Tu list na vrijeme ne primi,
nego to javi odpravničtvu u
stvarnom pismu, za koji se
na plaćanje postaraju, ako se izvana
nepiše reklamacija.

Čekovnog računa br. 847.849

Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokriva.“. Narodna poslovica.

Uz svaki svaki i potka

2. pošta.

Netiskani dopisi se ne vraćaju,
nepodpisani nećikaju; ne
frankirati neprimaju.

Priloga se poštarinom, koji
12 K u obće, 1 na godinu
6 K za svake 1 na godinu
ili K 6—, 3— na
pol godine.

Izvan crvenice više poštarina.

Plaća i stavlja se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. Koli u
Puli, toli izvan iste.

Uredništvo se nalazi u ulici
Gredina br. 3 te prima stranke
osim nedjelje i svake sredi dan
od 11—12 sati prije podac.

Odgovorni urednik i izdavatelj Stjepo Gjiivić. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. Matko Mandić u Trstu.

Nejasan položaj.

Bečke novine turile su prošlogu čedna viest u svijet, da je ministar-predsjednik dr. Körber dao nalog svim c. kr. namjestnikom neka se pripreve na nove državne izbore. Tu viest primili su jedni kao izraz ozbiljnosti položaja, dočim im ju drugi tumačili kao grožnju ministra-predsjednika, kojim je htio djelovati na carevinsko vijeće, koje mu otkazuje sve to više posluh i pokornost. Držimo da imadu dje lomice pravo i jedni i drugi. Položaj vlade postao je u istinu toli kritičan usljed nerada parlamenta, da njoj neće preostati drugo nego žrtvovati sebe ili parlament. Lahko je dakle moguće, da je onom viesti ministar-predsjednik bacio na stol zadnju kartu, nebi li tim prijatelje i protivnike dozvao k sebi prije, nego li se bude latio posljednjeg sredstva: razpusla carevinskoga vijeća ili možda još čega gorega.

Svu ozbiljnost položaja pokazuju i posljednje izjave vladareva prakru mladocškog kluba dr. Heroldu, podpredsjedniku carevinskoga vijeća Kaiseru, te rumunjskomu zastupniku Wassilki.

Privatne molbe i javne grožnje ministra-predsjednika djelovale su najprije na miljenike sviju vlada i sviju sustava — na Niemce raznih stranaka i klubova. Predsjednici ovih stranaka i klubova sa- stajše se odmah na dogovor, nebi li spasi- silu vladu i tobož parlament tim, da se omogući rješavanje takozvanih državnih po- treba. Niemcem je mnogo stalo do toga, da se uzdrži sadašnje ministarstvo, koje njim je prijazno i sklonu, dočim ih je briga za obstanak parlamenta samo u to- liko, u koliko mogu oni u njemu zapo- viedati. Oni stvorise dakle zaključak, da se utanači u carevinskom vijeću privre- meno primirje dok se razpravi i prihvati proračun, a iza toga da će se sa Česi, koji imadu u ruci ključ položaja, dogo- varati o njihovih narodnih zahtjevih. Niemci traže dakle od Čeha, da polože oružje dok se njihova protivnika — vlada uvrsti i ojača, i tada da će započeti do- govori radi sporazumka Čeha i Niemaca u Českoj i Moravskoj. Mogu li se Česi ovom pozivu vlade i Niemaca odzvati miđe duše; mogu li oni bezbrizno po- vjerovati u iskrenost vlade i Niemaca, koji su u stisci i nevolji prijazni i sladki, dočim su na vlasti bahati, bezobzirni i nasilni?

Nemogu! Oni bi se bo pokazali ne- zrelimi i neiskusnim politički, kad bi polo- žili pred protivnikom oružje na njegovo jednostavno obećanje, da će se pustiti s njimi u dogovore kasnije — pošto se bude i sam oboruzao.

Zastupnici českoga naroda nemogu bezuvjetno pristati na predloge načelnika njemačke ljevice znajući, da one napried- tura vlada, koja se nalazi u teškoj ne- prilici radi njezine neodlučnosti i prista- nosti.

Današnje poteškoće i vlade i parla- menta jesu naravna posljedica onog sustava, koji je stvorio gospodujuće i robujuće na- rōde i koji je posve mimošao državne

temeljne zakone. Gospodujući narod došao je u nepriliku, te pozivlje svoga protiv- nika, da mu pruži ruku pomoćnicu.

Je li mu dužan ovaj pomoći? Jest, ali pod uvjetom, da se njihova pravst iz- jednače, kao što su im jednake dužnosti, da nebudu više ni gospodara ni roba. Inače nije!

Na poziv njemačko ljevice sastajše se u zajedničku sjednicu predsjedništva čes- koga kluba, konservativnog velesposjeda i českih agraraca te nakon dugotrajne raz- prave stvorise najprije zaključak, da po- stoji glede načelnog shvaćanja o položaju, što ga je stvorila njemačka izjava i glede za jedničkog postupka napram tomu podpuno suglasje svih prisutnih. Glede taktičnog postupanja za postignuće zajedničkih ciljeva odlučeno bijaše, da se čuva tajna.

Nadalje izjaviše prisutni: „Zastupnici českoga naroda neomalovažuju ozbilj- nost položaja i traže u uvjerenju da neima nade za parlamentarno rješanje na- godbe, ako se vlada nemože osloniti na jednodušnu volju državnog zastupstva i ako se narodni zahtjevi mješaju sa nago- benimi poslovima, odstranjenje najveće nepravde, koja im je nanešena proti jasnomu slovu postojećeg zakona.

Ukinuće jednom podjelice i temelj- nim državnim zakonom zajamčene ravnop- pravnosti i u hularnoj službi državnih ureda — bila je tako velika povrieda po- stojećeg zakona, da je ispravak te ne- pravde morao postati prvim i najvažnijim zahtjevom česke politike. Česki zastupnici zahtjevaju samo ono, što je više od dvie godine obstojalo bez štete za državnu upravu i bez štete za narodna prava Nie- maca. Oni traže, jer se tim pripravlja naj- neuspješnije narodni mir, kojioni vruće žele, i stvara to za postepenu nagodbu glede drugih priepornih pitanja.

Odgoda ovog najprećeg od sviju pi- tanja — koje za česke zastupnike znači onemogućenje, da se stvarni i narodni zahtjevi podpuno izluče iz prosudjivanja austro-ugarske nagodbe — bila bi samo privremena polatiška parlamentarnog po- ložaja, podnipošto pako temeljiti popravak stanja, koji je već sada tim prećiji i nuž- nij, jer vlada mora znati, da li će moći računati na stvarno pretresavanje svojih predloga o carevinskom vijeću i nagodbi.

Vlada može samo tada naći potre- bitog oslona u zastupstvu, bude li pitanje o českom službenom jeziku riješeno, da postanu svi dugotrajni pregovori suvišni. Brzo rješeno ovog za popravak stanja temeljnog pitanja, bilo bi takodjer rješeno za prihvata proračuna i svih ostalih prešnih zakonskih osnova.

Česki se zastupnici pako ograđuju proti tvrdnji, da se njihov zahtjev za po- novno uvedenje nutarnjeg českog službe- nog jezika, i stari zahtjev u ustrojstvu českoga sveučilišta u Moravskoj označuje metodom, po kojem oni stavljaju jedan politički zahtjev za drugim.

Nepostavljanje opravdanih i kultur- nim razvitkom sviju naroda obrazloženih

zahtjeva, već pokusom, da se oni sprieče, prieti se mirnom radu parlamenta.

Česi su pripravnici, da sudjeluju u do- govoru sa izličenje postojećih poteškoća, ali moraju sebi pridržati pravo, da nego- voru samo o parlamentarnom koledaru, već i neograničeno o parlamentu i nje- govom položaju, jer bez odstranjenja nji- ma nanešene krivice, bez odstranjenja mo- gućnosti obstruktivnog gsmetanja parlamen- tarnog rada, nije obećanje za buduće pr- govore o narodnih priepornih pitanjih do- voljno jamstvo za bolju budućnost.

Na gospodarsku nevolju pučanstva Česi nezaboravljaju, pa su stoga sada pru- zili ruku pokusu, da se zajedničkim gos- podarskim radom približe i politički, kako se je to pokazalo kod investicionih pi- tanja i predloga o vodnih putevih. Nji- hove nade ostale su na žalost neizpunjene.

Zastupnici českoga naroda netraže ništa nepravdno i ništa, što bi itijie na- rodne interese oštetilo. Da se oni odreknu tako čednih i pravednih zahtjeva, to im brani odgovornost za narodne interese i čast njihovog naroda. Po držanju vlade i stranaka napram ovim zahtjevom, oni će udesiti svoje daljnje postupanje u care- vinskom vijeću.

Sudeći po ovom odgovoru sjedinje- nih českih stranaka pokazuje se položaj u carevinskom vijeću skrivno kritičnim, jer Česi čuvaju svoje odluke o budućem postupanju tajnimi i jer je vrlo dvojbeno, da će sjedinjene njemačke stranke pristati na česke zahtjeve, premda su ovi na po- stojećih državnih zakonih utemeljeni.

Iz ovoga se daje dakle zaključiti, da se položaj nije razjasnio, da nije kriza od- stranjenja i da su možda odbrojeni časovi sadašnjemu parlamentu.

Iz carevinskoga vijeća.

Beč, 24. novembra 1901.

Javili ste onomadne, da je ministar- predsjednik dao turiti viest u svijet, da učine namjestnici potrebite pripreve za provedenje novih državnih izbora u tu svrhu, da prestraši slabice — zastupnike carevinskoga vijeća i da ih prisili na po- kornu. Prvi mu se pokorise njegovi milje- nici Niemci, za njimi se povedoše Česi raznih stranaka i konačno pristupiše u to kolo svi predstojnici sviju klubova — osim onog Sve-Niemaca.

Pročelnici navedenih klubova sastajše se dne 22. t. mj. u prostorijah predsjed- ništva ministarstva, da saslušaju propovied ministra-predsjednika, pak da mu na ka- snije skrušeno priznaju, kako su do sada grdo grišili i konačno obećaju, da već neće proti njemu grišiti.

Ministar-predsjednik, pozdraviv pozva- nike, reče, da premda je položaj vrlo te- žak, ipak bi se imalo započeti pripreve k izmirenju, koje treba carstvo i koje je ne- promienjivih ciljem vlade.

Parlamentat da nemože biti političkom igračkom. Ako imade parlament obsto- jati, tada mu neima biti jedina svrha, da kritizira i najmanji čin vlade, služeći se pri tom sredstvi, koja su opredjeljena sa-

mo za izvanredne slučajeve (čitaj: ob- struktivna.)

Vlada, reče ministar, nastojaja je po- dati dokaza o svojoj radosnosti; vlada stavlja i sada parlamentu na raspolaganje sve svoje sile. Naša vlada je vlada nepri- stranosti i pravice. (Zar i u Primorju? Op. slag.) Ona traži sporazumljenje na- rodnostih, jer je to uvjet mirnomu raz- voju monarchije.

Meni je drago, reče dalje — što pri- znanju sve stranke potrebu ozbiljna rada, te vlada drži, da je nastupio čas, u kojem se imadu stranke očito izjaviti i o tom, kako da se rješ narodnostno pitanje. Vlada je nadalje uvjerenja, da nijedna stranka ne želi, da se upita za mnjenje birača ili da se razpiše nove državne iz- bore. Parlamentat je obranom naroda, vlada ga hoće takvog sačuvati, ali ni za- stupnici nesmiju zaboraviti svojih duž- nosti. U sadašnjih okolnostih je brzo rie- šenje državnog proračuna ne samo po- treba države, nego već i potreba pučan- stva.

Konačno preporučiti ministar svim strankam, da se dogovore, kako bi se dr- žavni proračun u što kraćem vremenu rješio.

Rieči ministra-predsjednika djelovale su povoljno na prisutne zastupnike, što se daje zaključiti iz njihovih izjava. Tako je stavio prvak njemačko-katoličke stranke dr. Kathrein predlog, da bi se pospje- šilo rješitbu proračuna. Talijanski zastup- nik Rizzi reče, da će se njegov klub odzvati pozivu vlade. Zastupnik Ploj izjavi u ime svoga kluba, da će Slovenci povući natrag prešan predlog o ustrojenju slovenskog sveučilišta, ako se taj predlog izručiti izravno bez prvoga čitanja skol- skomu odboru. Dr. Šusteršić reče, da će se dogovoriti sa drugovi glede izjave dr. Ploja. Predsjednik carevinskoga vijeća, grof Vetter reče, da će se morati pr ije zapitati sve stranke, kako misle glede iz- jave zastupnika Ploj. Predsjednik čes- koga kluba dr. Pačak obrazložio je u po- daljem umjerenom govoru zahtjeve čes- koga naroda te izjavi na koncu, da se Česi neće protiviti razpravi proračuna.

Poslo su tako predsjednici stranaka izjavili svoje mnjenje i označili stanovište, očitovao je ministar-predsjednik dr. Koerber u zaključnom govoru, da sa za- dovoljstvom konstatuje, kako su se svi go- vornici po vladu i njezine arjete povoljno očitovali. On samo želi, da ove prijatne dispozicije i nadalje potraju. Vlada je upli- vala na to, da se zakon o ustrojstvu po- ljodjelskih udruga stavi na dnevni red prve sjednice, pa nije njezina krivnja, što se osnova nije mogla razpraviti, pošto je dnevni red spriečen prešnim predlozima. On žali načinu, kojim se stavljaju prešni predlozi. Faktično su od sastanka rajhs- rata meritorna rješnja važnijih predmeta spriečena. Izjavivju, da odklanja svaku intervenciju za opoziv prešnih predloga i ostavlja za posljedice odgovornost onima, koji takove predloge stavljaju. Vlada: će za saniranje položaja sve uraditi i drži, da je neodklonivi preduvjet za to rješenje

česko-njemačkog priepora. No vlada znađe, što joj valja činiti. Sudeći po izjavama, može govornik reći, da se nada, da će rezultat konferencije biti: od mnogih govornika spomenuto poboljšanje u tečaju radnja.

Tečaj dogovora predsjednika klubova carevinskoga vieća dojmio se je vladinih krevnoga vrlo povoljno. Sada se drži, da je ministarska kriza odstranjena, pošto su zastupnici česka naroda izjavili, da nekane za sada obstruirali. Obćenito se drži, da će carevinsko vieće razpraviti državni proračun najdulje polovicom mjeseca februara 1902. Glede postupanja Sloveniaca, koji nisu dogovoru prisustvovali, pišu novine, da se neće ni oni protiviti rješenoj državnoj proračuna.

Kriza je dakle za sada sretno riješena, nu za dugo nije odstranjena. Položaj će opet postati kritičan, čim dođe na razpravu nagodba sa Ugarskom. Ako do tada nepodje vladi za rukom izravnavati spor između Čeha i Niemaca, o čemu imade sada vrlo malo izgleda.

Izborna gibanje.

Dosadnji uspjeh biranih birača jest slijedeći:

- a) Naša stranka je dobila:
  1. U polit. kotaru koparskom občinu: Klanec (5), Dolina (10), Dekani (12), Milje (9), Buzet (26), Marezige (6), Corte d'Isola (1).
  2. U polit. kotaru voloskom občine: Podgrad (15), Lovran (4), Opatija-Volosko (5), Kastav (35), Materija (11).
  3. U polit. kotaru pazinskom občine: Boljun (7), Labin (18), Pazin (23), Žminj (10), Plomin (8), Tinjan (7).
  4. U polit. kotaru porečkom občinu: Motovun (8).
  5. U polit. kotaru lošinjskom občinu: Dobrinj (8), Omišalj (5), Dubašnica (7), Baška (8), Cres (7).
  6. U polit. kotaru puljskom občine: Kanfanar (1), Barban (7), Vodjan (8).
- b) Talijanska stranka je dobila:
  1. U polit. kotaru koparskom občine: Pomjan (5), Kopar (5), Roč (6).
  2. U polit. kotaru voloskom občinu: Mošćenice (5).
  3. U polit. kotaru pazinskom občine: 000.
  4. U polit. kotaru porečkom občine: Črni vrh (5), Umag (5), Višunjan (9), Oprtalj (4), Vizinada (3), Buje (8), Grožnjan (8).
  5. U polit. kotaru lošinjskom občine: Mali Lošinj (5), Osor (4).
  6. U polit. kotaru puljskom občine: Kanfanar (6), Sanvittenti (6), Pula (18), Bale (4).

Naše fiduciare izabrala su jednoglasno slijedeće občine:

1. Buzet, Dekani, Dolina, Klanec, Marezige, Korte (Corte d'Isola).
2. Kastav, Materija, Podgrad, Opatija-Volosko.
3. Pazin, Plomin, Žminj, Boljun, Tinjan.
4. Motovun.
5. Dobrinj, Omišalj, Dubašnica, Baška, Cres.
6. Vodjan.

U Labinu, Miljah, Barbanu i Lovranu izabrani su većinom glasova.

Molimo opetovano sumisljenike, neka nas odmah brzojavno izvieste o uspjehu izbora, pa bio isti povoljan za nas ili ne.

Iz Lovrana početkom proš. tjedna: Svaki dopis iz Lovrana vrnio je do sada samo pritužbama i žalostnim događajima, koji se zbivaju u našoj občini i mi smo svaki put nagadjali, da to stanje ne može, da dugo potraje i da mora jednom krenuti na bolje. Mnogi ter mnogi držeše Lovran izgubljenim za narodnu stvar, te

su se i malo zanimali za naše odnošaje. Nu izbor fiducijara na 14. t. mj. pokazao je, da u nas nije još ugasnula zadnja iskra hrvatske svijesti i da se radom i voljom može mnogo postići.

Rečenog dana osvjetlase si naši dični Lovranci lica izabravi četiri fiduciara, koji se odati svoje poštene glasove za muževje iz naroda i odane narodu. Taj dan valja da zabilježimo u anale i da kod budućih izbora bilo obćinskih bilo za zemaljski ili državni sabor započetu ledinu i nadalje probijamo i konačna će pobjeda biti naša.

Koliko se nije šaralo i nagovaralo jadne kmete, strašilo im se i obećivalo i ceste mjerilo, pa ipak se naši poštteni Lovranci ne dadoše peljati na tanak led, jer upoznaše šarenjačku gospodu i njihove podrepnice, koji znadu za vrijeme izbora laskati se i obećivati, a čim minu izbori, rižu na nas zuč i otrov.

Lovranski kmetovi upoznaše i dadoše znaka svojem spoznanju, da im pod zastavom današnjih poglavara na občini, prijeti samo propast i bude li samo volje i rada, odbaciti će sa sebe posvema taj tuđinski jaram, postati će sami gospodari nad sobom.

Izbor fiducijara u našoj občini nema sam za sebe Bog zna kakve važnosti, jer su druge občine u našem kotaru, koje su ogromnom većinom složno i jednoglasno biraju narodne predložnike, nu ipak se veselimo ovimi izborima, jer su znak bolje budućnosti, znak propadanja gospodstva talijanskih podrepnica u našoj občini.

Nadali smo se, da će naš primjer slijediti i naša posestrima Mošćenice. Nu prevarismo se. Mošćenice birahu i ovaj put narodne odpadnike, a to je znak, da se je tamo malo ili barem pre malo radilo. Otvorenje hrvatske čitaonice i podružnice družbe sv. Cirila i Metoda u Mošćenicama hrabrilo nas je i podavalo nam čvrstu nadu, da i tamo hrvatska stvar kroće na bolje i da će si Mošćenice izbrisati onaj sramotni porez za izbora za petu kuriju — i propadosmo za ciglih 9 glasova.

Ne marimo a nismo ni pozvani, da izpitujemo razloge ovom opetovnom i sramotnom porazu u Mošćenicama, nu dozvoljujemo si samo opaziti, da si ovaj put naši prvaci tamo, koji su poznani, da budu narodu vodjom, nisu osobito odlikovali.

Dičnim našim Lovrancem pako kličemo: živili, živili, živili!

Iz Zrenja pišu nam 22. t. mj.: Uspjeh izbora fiducijara za našu občinu Vam je poznat. Nadali smo se boljemu, ali u današnjih okolnostih teško bijaše izvojevati pobjedu.

Izbor bijaše prvobitno urečen za dva dana, t. j. za dne 20. i 21. t. mj. Izborno mjesto imalo je biti Zrenj.

Pošto slavimo ovdje blagdan Bl. D. Marije svake godine, koji je pao baš na 21. t. mj. i buduć da se je imalo birati samo 4 fiducijara, molili smo predstavljenu oblast, da se za izbor opredijeli samo jedan dan i to dne 20. t. mj., jer slijedeće bijaše rečeni blagdan. Molili smo nadalje, da se prenese izborno mjesto iz Zrenja u Brezovicu, jer je Zrenj na skrajnoj gradici izvanjskih poreznih obćinah i jer se je bojati, da bi u Zrenju došlo do nemira i izgrada, kakvih bijaše ondje i u prošlosti. Naša molba bijaše u toliko uslišana, da je bio opredijeljen samo jedan dan za izbor i da preneseše izborno mjesto u Čepiće.

Izborna komisija bijaše sva u protivničkih rukoh. Našega izvanjskoga puka nadošlo je prilično, ali mnogi prodashe se milom ili silom oprtaljskoj gospodi.

Osim toga nisu mogli naši glasovati. Ako su imali primjerice 2 ili 3 iz jedne obćitelji pravo glasa, dapače i poziv k izboru, nisu pustili glasovati obadva ili svu trojicu zajedno sa jednim samo glasom.

Prodance su gospoda plaćali po K 10 za glas, a onim koji su os. li doma, po 4 krune.

Naših glasova bijaše 39 a protivničkih 68. Izabrani bijahu naši izvanjski odpadnici, koji će glasovati za neprijatelje našega naroda na dan izbora zastupnika.

Neka im i to služi na čast! Talijanska gospoda pokrenuše u ovoj obćini živu agitaciju, jer su se bojali, da bi mogli izgubiti ne samo fiducijare, nego i dva zastupnika kad bi se naš puk i u ostalih obćinah ovoga kotara opoštenio.

Nu u ovom kotaru imade malo izgleda dok se bolje naš puk neosvijesti i dok se nebude strožije na prste pazilo talijanska gospodi, koji rade na obćinah i kod izbora što i kako im je drago.

Dok im bude prosto raditi kao što su radili sada i kod prošlih izbora za državni sabor u našoj obćini, dotle ćemo mi uvijek ostati u manjini, pa makar nas bilo 10 puta više nego li naših protivnika.

Od glave smrdi riba — kako Vi najbolje znate.

Dubašnica, 22. novembra 1901. Izbori šest fiducijara danas obavljeni. Izabrani jednoglasno naši, naime: Mate Nemačić, Poljica; Ivić Žgulin-Linardić; pop Tome Kraljić, upravitelj, Svete Fuske-Linardić; Anton Linardić načelnik Dubašnice; pop Mijo Mužina, plovani i Antin Bogović-Sabljić.

Tim smo još dublje porinuli Talijanaše — smutljivce u propast iz koje se više dignuti neće!

Tužni Benatić! majko, novac što ga je potrošio — al nije ga potrošio neboj se on iz svoga žepa nego njihova lega, za putovanje do Krka!

Davno se već govorkalo, da će Talijani pomoću svojih podrepnica pokušati još jedanput sreću, te navaliti sa svom silom na Dubašnicu i Basku. Što se tiče Baska, reč bi, da su pri sastanku u Krku odustali od namjere, pa odlučili ovako: udarimo na Dubašnicu — tamo je malo smučeno, upotrebimo tu priliku; pak ako predobijemo Dubašnicu, tad ćemo na Basku, a držec se našega načela "osar tutto" jači ćemo". Novca nefali, sipat ćemo ga na sve strane, i kotar je naš.

I zbilja sladki naš Doktor — jecalić obletao sve to gušće ravnu Dubašnicu... u Kovača se sastajali, pak... najprije se dali u podobćine da nanjuše, ima li prilike...

Tovonjali i po Dubašnici... ali slabe prilike; podobćinari svi za jednim konopom... kano njihovi rođoljubni popi tako i oni; a i u Dubašnici vjetar već nepuše u krmu. Iz Poreča, iz Krka poručuju, zapovjedaju, zaklinju — uzalud: kost je tvrda, te tvrda... bolje je, govore među sobom, s jednom sramotom ostati doma nego s dvimi izaci na mejdan i sramotno izgubiti.

Čast poznatim rođoljubom u Dubašnici, koji su i ovaj put, kao što su vazda, pripravili se junački na borbu; ali osobita čast i zahvala i podobćinarom koji su ovoga puta ne samo složili se u bratski zagrljaj nego i došli na glasovanje može se reći svi, koji su imali pravo, a ne bili zapriječeni, pa med njima smo vidili i staraca od 80 godina. Bude li se narod ovako prućio i slogi i glasovanju, Dubašnica je ne samo oleta neprijateljem našega roda i jezika, nego će ju oni naprosto i napustiti, kako su već i druge obćine na otoku. Tako i mora biti, jer na otoku i neima — osim sačice Talijana u gradu Krku, druge, osim starodrevne čiste hrvatske krvi...

Živili naši, a dušmaninu propast.

Sjećajte se
"Družbe sv. Cirila i Metoda"
za Istru

Franina i Jurina.

Fr. Si čul, da su spravili va katafič Krstičeva zemljaka i prijatelja?
Jur. Ca onega, ki je va Mačjoj poštenim ljudem lopove delil?
Fr. Ma baš njega.
Jur. Pravo mu stoji, te ga morda krjanci navadit.
Fr. Joh ne te ne, zuč nima talenta za to.

* * *

Fr. Ča da j neki dan on z Reki po Lovrane kristal ponujal?
Jur. Je nebore je, ma mu ga ni vranič ta otel.
Fr. Tako j partil krecat za Reku.
Jur. Je, jada i čemera.
Fr. Huje mu budi, ča zabada va tanėkū nos.

* * *

Fr. Si vide Jure danas Krstičeva pobratima?
Jur. Vero ga je bilo lipo videt. Ovo, viš, mu je bio treći pročešijun od jubileja, aš na dva je hodia, kanko se lrvilil u „mačjoj“, a na trećega, u Brgudac, mu je smrdil.
Fr. Pravo si reka! Bože moj, kanko je ovi put bio pobozan: ruke drža je u križ, a u njil lipn krunicu.
Jur. I valje u Rovinj je pošca s dvimi prijatelji, ki su kandelire nosilil, iskat treću crkvu i čekat zadnji blagoslov.
Fr. Bog mu ga daj, ter ga je zaslužil.

Razne viesti.

Političke:

Austro-Ugarska. Bečke novine javljaju, da je dalmatinski namjestnik, general David, predao ostavku, koju je Njeg. Veličanstvo jurve primilo. Namjestnik David imao je prije pedolji razgovor sa ministrom-predsjednikom, s kojim da se nije mogao složiti u važnih pitanjih. S namjestnikom odstupa takodjer njegov zamjenik, dvorski savjetnik pl. Pavić. Obojica stupaju u stanje mira. Dvorski savjetnik kod zadarskog namjestništva Nardelli da će biti imenovan članom vrhovnog računarskog dvora u Beču. Davidovim nasljednikom imenuju odsječajnog savjetnika grofa Pacea, koji je u Kranjskoj ostavio dobru uspomenu kao vrstan i pravedan upravni činovnik. Kako je javljeno dalmatinskim zastupnikom, promjena na zadarskom namjestništvu imala bi značiti i promjenu sustava.

Gra Gora. Jedan rimski novinar upitao je dra. Vojnovića, odaslanika crnogorske vlade, k svetoj Stolici o ciljevih toga odaslanstva. Vojnović reče, da je svrha odaslanstvu ta, da dokáže sv. Stolici, da je nadbiskup barski od davnine bio članom kongregacije sv. Jeronima. Odaslanstvo da neima političkih, već narodnih ciljeva. Spomenuto spor između Srba i Hrvata, reče, da je dužnost Crne Gore štiti prava srbskoga naroda. Nadbiskup Milinović da nije potpisao molbu, da se gostinjac sv. Jeronima pretvori u hrvatski zavod. Sv. Otac da je primio prijazno crnogorsko odaslanstvo, što da se ima smatrati kao dokaz, da Vatikan želi mirno izravnanje ovoga pitanja.

Bugarska. Petrogradskom listu „Sviet“ pišu iz Sofije, da pripravlja macedonski odbor novi program, po kojem bi se najbolje rješilo macedonsko pitanje. Novi

program pod naslovom: "Macedonija macedoncem" sadržaje 11 članaka. Prvi glavni članak glasi, da se sve macedonске vilajete (Solun, Monastir, Skoplje itd.) složi u republikanski savez, koji bi bio u svemu neodvisan od Turske. Upravu saveza predalo bi se vieću, izabranom od zastupnika svih vilajeta; u svih vilajetih imala bi vrijediti podpuna občinska samouprava. Savez imao bi posebnu vojsku a za mjestne potrebe narodnu stražu; građani svoju vilajetu uživaju jednaka prava bez razlike narodnosti i vjere. Ostali članci jesu podređene važnosti.

Rusija. Rusija sretno dovršava ogromno kulturno i gospodarsko dielo, t. j. sibirsku željeznicu. Tom željeznicom spojena je u prvom redu Rusija, a putem nje i sva Europa sa Tihim oceanom. Ovim ogromnim djelom zadužila je velika Rusija čitavo čovječanstvo, a sebi stekla neumrlu slavu. Ovo djelo započeo je prije 10 godina tadašnji prijestolonasljednik i današnji car Nikola II. u Vladivostoku. Provedenje ove ogromne radnje zahtjevalo je silne novčane žrtve. Kroz ovo 10 godina potrošila je Rusija za tu radnju oko milijarde rubalja. Ovom željeznicom preko Sibirijske i Mandžurije na veliki Ocean podaje Rusije u samom Sibiru život celom novom svijetu. Sada se osniva sila Rusije na dalekom istoku na čitavoj europskoj Rusiji. Događnja sibirске željeznice jest od velikog svjetskog značaja.

Mjestne:

Liepa starost. U Puli preminula je ovih dana Marija Bernjat, rodom iz Pazinčine, u liepoj starosti od 104 godine. Počivala u miru!

Pokrajinske:

Slovenski djaci na učiteljsku u Kopru zapuštije svi učiteljske radi neuspješna njihovih molba u pogledu postupanja nekoga njihovoga učitelja. O stvari primili smo podulji članak, koji ćemo priobiti u budućem broju.

Piša nam iz Višnjana. Jučer dne 23/11. t. g. umro je u Sv. Ivanu od Šterne naš pošteni kmet i obč. zastupnik u Višnjanu Stjepan Fabac pok. Petra na upali pluća. Za njim plače razvijljena udovica i sirotčad. Počivao u miru!

I postolari su kadri vršiti službu svećeničku. Iz Poreča pišu nam: Dne 14. ovoga mjeseca u jutro došao je župeupravitelj iz Nove Vasi u Gediče (Gedo) nedaleko od grada, puškom na ramenu, u nakani da ide u lov. U tom malemom seocu bila je na smrtnoj postelji jedna starica. Čim dodje svećenik u selo, knužo mu jedan bolestničan rođjak, kako je starica bolestna, da se boji, da će do mala duša izručiti Bogu, te ga zamoli, da ju ispovjedi, pričesti i dušu joj preporuči. Svećenik, kao i mnogi talijanski svećenici, koje više hepe za zabavom i veseljem nego li se brinu za bolestnike i njihove duše, reče: "Sad počekajte malo, da idem prije na lov, a kad se vratim iz lova doći ću opet, starica neće još umrieti". Nakon nekoliko časaka, starica ne mogase više govoriti, te izgledaše tako slabo, da je svatko mogao suditi, da će se u kratkom vremenu preseliti u vječni pokoj.

Bliznji susjed imao je postolari na nadnici, koji je znao čitati talijanski i hrvatski. Sad zamole njega da preporuči bolestnicu Bogu. Postolar uzme knjigu, te preporuči joj dušu, kako je najbolje znao. Još nije bio izvršio ni moliti nad njom, razdijeli se njezina duša s tjelom.

Drago nam je znati, da su postolari u ovoj biskupiji kadri izvršivati svećeničke dužnosti. Dakle od sada unaprijed će biti i država korisnija, jer neće trebati da plaća toliko svećenika u onih krajevih, gdje se nalaze postolari, koji znadu čitati i pisati, budući da su i oni sposobni za svećeničke službe.

Da nastupite na petu Bennati. — Prigodom zadnjih izbora za carevin-

ako vieće na Škofjah — občina Milje — tiskali se i tlačili birati pred izbornimi prostorijami, jer su občinski stražari puštali u izbornu dvoranu samo talijanaše i prodance. Među biraci nalazio se je i šijor Felice Bennati — premda nije imao u onoj občini izbornog prava. U toj stisci stupi jedan birac — imenom Čač, iz Miljskih hribova — na prste šijor Felice Bennati-u, koji je za njim stajao. Lahko se dade pojmiti, da je moralo zavezati u dnu srca šijor Felice-ta, kad je kmetski postol pritisnuo njegove suhe prste, ali na kmeltu ne bijaše krivnje, jer je njega natrag potisnuo crvnik. Za taj neznanat događaj nitko se nije više brinuo, ali ga je držao na pameti šijor Felice, te liepo podnio tužbu proti biraju Čaču i ovaj bijaše još liepše odsuđen u Kopru na globu od 20 kruna i na zatvor od 14 dana, neznačajć siromah ni sam zašto. Ljudi božji — čuvajte se u buduće nožnih prstiju šijor Felice Bennati-a!

Baba — doljila svoga unuka. U jednoj župi na Koparščini u slovenskoj obitelji događa se često, da valja babi podojiti svoje malo unuće. Majka dieteta mora vrlo često po poslu u Trst, kamo dolaze danomice ženske sa mliekom i odakle se vraćaju tekak poslije podne, kadšto jedva pod večer. U odsutnosti mlade majke preuzime brigu nad unukom majčina majka ili baba, koja imade takodjer malo dijete. Tako doji istodobno stara majka sina i unuka, ili, vjaka i netjaka, što je svakako riedak slučaj, pošto nije osobito mlada ni jedna ni druga majka.

Trgovcem sa vinom i krmčarom do znanja: Iz Sv. Lovreča paznatičkog nam pišu: Ovo ljeto u ovoj našoj občini urodilo mnogo grožđa i učinili smo dosta vina mnogo i štogodar bielog. obavješćujemo trgovce i krmčare, koji žele kupiti, neka se obrate na rodoljuba g. Josipa Piemonte, tajnika i blagovjnika "Hrvatske Čilanoice". Cijena vina jest od 8 do 10 forinta hektu. — Tom prilikom preporučujemo osobito našu "Istarsku vinarsku zadrugu u Puli i Baderni kod Tinjana, koja može podvoriti svakovrstnom kapljicom i mnozinom. Svoji k svojim!

Za poluzetnike. C. k. generalno ravnateljstvo uprave duhana u Beču priobćuje, da će se graditi u Metkoviću (Dalmacija) skladište za duhansko lišće sa svotom 154.000 kruna. U tu svrhu razpisuje rečeno ravnateljstvo natječaj za rečenu gradnju od 7. decembra t. g. o podne. Poblize uvjete može se doznati u službenih listovih namjestništva u Trstu i u Zadru.

Iz drugih krajeva.

Umro u Gorici prošlih dana profesor bogoslovja i bivši zemaljski zastupnik; veleč. g. Toma Čerin u 55. godini svoje dobe. Našemu mladjemu svećenstvu bio je pokojnik dobrim profesorom u sjemeništu u Gorici. Viećni mu pokoj!

Krstić pred porotom. Iz talijanskih novinah doznajemo, da će zloglasni Krstić u roku od 8 dana morati dva puta pred trščansku porotu. I to dne 27. novembra i 3. decembra. Talijanski listovi nekažu zašto je tužen, već pišu jednostavno: processo contra Gioianni Cherstich (razprava proti Ivanu Krstiću) neko ga je tužio.

Mi žalimo iskreno one, koji se toliko ponizuju, da se idu pačati s ovim odpadnikom našega naroda. Žalimo ih tim više, što neznadu, da dolazi odpadnik pred talijanske porotnike u Trstu, koji bi mogli u zaštitu uzeti plaćenika talijanske gospode Istre — bez obzira na to je li ili nije kriv.

Jač si ga našemu čovjeku, koji dođe pred talijanske porotnike u Trstu, a blago talijanašem i njihovim prodancem a la Krstić.

Velika nesreća dogodila se na Sušaku u novoj Haramijinoj kući, gdje je namješten i novi mlin sa motorom na

benzinu. Pred nekoliko dana kućalo su taj novi motor u savezu s mlinom, da vide kako će raditi. I. diše sa motorom od 4 sata po podne do 11 $\frac{1}{2}$ u več. Na 11 $\frac{1}{2}$ sati došao je jedan redar, da se radnja odmah obustavi, jer da je gore u stan g. Saverija Derentina uljezao neki plin, pak da je njegovoj gospodji veoma pozlilo. Dr. Bačić, koji je odmah priskočio, isto je potvrdio i gospodji pružio pomoć, te se je do malo oporavila. Drugi dan su došli radnici, da opet nastave pokušaje sa motorom, kad je došao g. Derentina, da ih obustavi. Učinilo se sumnjivo, da se nemuču stanari iz II. kata rečene kuće Karlo Heislmeier i gospodja mu Antonieta. Odmah bi obustavljen motor i dodje vlastnik kuće i mlina g. Haramija, koji zajedno sa radnicima dade baciti vrata od stana, jer na zyonjenje nije nitko odgovarao. Stranšan se prizor prikazao. Heislmeier ležao je u nesvijesti kod prozora, a dalje njegova gospodja. Obojica bijahu još na životu. Brže bolje iznesoše ih na zrak. Priskočiše liečnici, koji pružise prvu pomoć. Muž se je osvjestio te bje odnesen je u riečku bolnicu, te ima nade da će se oporaviti, ali ženu ne bijaše moguće pikako oziviti. Na lice mjesta došla je odmah nadležna komisija da sve razvidi kako je nastala ova nesreća.

Biskupske konferencije započele su prošloga čedna pod predsjedništvom bečkog kardinala dr. Grusche u Beču. Tim konferencijam prisustvuju brojni crkveni dostojanstvenici.

Strog sud Niemca o Talijani. Povodom nemira na sveučilištu u Inomostu izrekao je ovih dana profesor pravničke fakultete i bivši rektor dr. Waldner pred mnogobrojnim profesori i slušateljstvom govor na obranu čisto njemačkog značaja inomostskog sveučilišta. Razloživ postanak talijanskih profesorskih stolicah na pravničkoj fakulteti u Inomostu — reče, da su Talijani iz čisto jezikovnog pitanja stvorili narodnostno pitanje.

S početka se je mislilo — reče — da će austrijski Talijani prve dvie godine naći između sebe potrebite profesore za talijanske stolice. Mjesto toga, nije se našao od god. 1863 see do danas niti jedan akademieki usposobljen austrijski Talijan, premda im se je sva moguća sredstva pružalo, da se znanstveno usposobe. Sada, pošto se radi o tomu, da se stvori talijansko sveučilište ili jednu talijansku fakultetu, treba iztaknuti, da austrijski Talijani nisu u stanju pružiti potrebite profesore. Radi toga je vlada već do sada pozivala profesore iz Italije.

Konačno izjavi profesor dr. Waldner, da se nebi moglo na talijanskoj fakulteti predavati nego njemačku znanost u talijanskom jeziku.

Strojiji sud je teško izreći nego li je ovaj njemačkoga profesora o austrijskih Talijanih, koji nebijahu kadri od god. 1863 amo odgojiti par učiteljskih sila, koje bi bile sposobne predavati u svojem jeziku pravnu znanost sa sveučilišne stolice — premda se danomice hvastaju sa svojom 20-stoljetnom kulturom. Da je takav sud izrekao o austrijskih Talijanih koji od naših učenjaka ili profesora, graknuti bi kao žabe u lokvi za ljetne večeri, ali ovako spraviše lekciju njemačkoga učenjaka i žep — jer su Niemci njihovi saveznici i jer se Niemci nedaju pobiti sa šakom pogrda ili glasovitimi talijanskimi pajacadami i arlekinadami.

Što se babi htilo, to se babi smilo. U Veroni izlazeći list "Arena" priobćuje na prvom mjestu nevjerojatan i smušen članak, u kojemu kaže, da imade iz vrlo pouzdanog izvora vjestih o tajnom dogovoru između Italije i Njemačke (krasnih saveznica?), po kojih se ima razdijeliti Austriju. Sve da je za to pripravno, samo se očekuje privolu ruskoga cara Nikole. Na temelju tog tajnog ugovora razdijeliti bi Austriju ovako: Nje-

mačka će dobiti Česku, Dolnju i Gornju Austriju, Solnogradsku i sjeverni Tirol, Štajersku i Kranjsku. Italija dobiva: Trst, Trient, Istru, Dalmaciju sasvim do Kotora i južni Tirol; Rusiji će dati: Galiciju i Bukovinu. Crnoj Gori će pripasti: zaljev kotorski, Krivošije i Hercegovina. Srbiji će pripoklopiti jedan dio Hrvatske, Slavoniju i Bosnu, a sve zemlje, jer bi se tada brzo oživotvorile osnove naše iredente, koju podupire svestrano zlozretni sustav.

O zavodu sv. Jeronima u Rimu. Jedan mađjarski list priobćuje tri diplomatske note, izmjenjene između tajnika sv. Stolice kardinala Rampolla i zastupnika sv. Stolice u Beču Monsignora Talliani-a u poslu zavoda sv. Jeronima u Rimu. S jedne strane tvrde, da su te note izmisljene, ali po novinarskoj dužnosti priobćujemo i mi njihov sadržaj.

U prvoj noti od dne 19. septembra 1901 piše kardinal Rampolla Taliani-u, da se on čudi jako, što ministarstvo vanjskih posala želi promjenu papstovog brevea "Slavorum gentem", dok je breve stvoren u sporazumku među sv. stolicom i austro-ugarskom vladom.

Ako austrijska vlada traži promjenu brevea, to će ona morati nositi odgovornost zato. Sporazumak sastojao se u ove tri točke: 1. Austrija preuzima protektorat nad zavodom sv. Jeronima; 2. uprava zavoda ostaje onakova, kakova je bila prije provala "dalmatinaca"; i 3. papin breve od 1. agusta 1901. podpunoma će se provesti. U noti, kojom je bečki nuncij Taliani 26. septembra o. g. odgovorio, veli, da su se među Rimom i Bečom izmijenile depеше, iz kojih proizlazi, da su nastale razlike izravname i da će breve u potpunom svom obsegu biti proveden.

U noti od 8. oktobra javlja nuncij, da je grof Goluchowsky izrično naglasio nunciju, kako je njegova želja, da se breve za sada ne provede, jer da treba prije toga nastale nemire u Dalmaciji i Hrvatskoj utišati. — Neki misle, da su te note apokrifne, no ipak pobudjuju veliku senzaciju, jer javno mnjenje stiče uvjerenje, da je grof Goluchowsky bio posvema upućen o sadržaju brevea prije njegova objelodanjenja.

Ženskih netrebaju više na pošti. C. k. ravnateljstvo pošta i brzjoava u Trstu javlja: Kroz više godina neće se moći uzimati u obzir molbe za podjeljenje služba poštanskih i brzjoavnih manipulantića.

Trinaest istina.

1. Car vlada dielom svieta —
2. Papa blagosivlje oha dva —
3. Vojnik služi za sva tri —
4. Odvjetnik globi sva četiri —
5. Pop pjeva za svih pet —
6. Fratar žive uza svih šest —
7. Ljekarnik truje svih sedam —
8. Liečnik dere svih osam —
9. Smrt mori svih devet —
10. Grobar ukopaje svih deset —
11. Težak hrani svih jedanaest —
12. Čiut vara svih dvanaest —
13. Zemlja prima svih trinaest —

Kako ćeš zamazati pukotine? Neima čovjeka, koji se nije srdio na one pukotine u podovih, koje ne samo da su leglo kojekakvoj gamadi, nego i zaklonište raznih klica bolesti. Osobito u dućanih na selu, gdje ulazi sviet, koji nije vican takovoj čistoci kao gradski, ove pukotine veoma su pogibeljne. U Francezkoj rabe vrlo jednostavno i uspješno sredstvo, da zatvore te pukotine, sredstvo, koje si svaki trgovac može sam napraviti, a niti ga stoji mnogo troška, niti mnogo muke. Razdere se nekoliko starih listova papira, starih novina i stavi u vodu, da se može jedno 12 sati. Tad valja papir postaviti na vatra, da vrije 2 do 3 sata, te mješati ga,

dok se ne okasi. U svake četiri litre ovakove kaše uspe se 500 gr. brašna, 100 gr. raztopljene kljvine (kole) i 2 žlice amonijaka: zatim treba da sve zajedno vrije 10 časa. Kad se kaša ohladi, izlije se u pukotine, koje valja kredom namazati.

0 proslavi 400-godišnjice hrvatskog umjetnog pjesništva u hrvatskoj čitaonici „Zora“ u Opatiji doznajemo, da je vrlo krasno izpala. Vrlo se je dopalo čitanje g. V. Čara o životu i radu neumrlog Marulića; igra bijaše krasno izvedena; odlikovao se je osobito na guslah poznali vještak g. Brož. Pjevačko društvo „Lovor“ ubralo je novi lovor-vienac. Živili svi sudjelujući!

Književne:

Izvrštaj o djelovanju hrvatskog starinarskog društva u Kninu 1900—1901. Nakladom hrvatskog starinarskog društva u Kninu. Dionička tiskara u Zagrebu

Rat Hrvata s Magjarima godino 1848—49. Dio I. U Zagrebu 1901. Tisak dioničke tiskare, dobiva se u dioničkoj knjižari u Zagrebu za cieniu K 2, s poštarinom K 2-20.

Pjesme Mihovila Nikolića, Zagreb. Tisak i naklada dioničke tiskare, zapadaju u dioničkoj knjižari K 1-40, s poštom 1-60.

Prpriprava na smrt III. promatrana dubovnih istina, napisao S. Alfonso Liguri, pohrvatilo o. f. Ambro Miletić, Mostar hrv. dionička tiskara. Ciena K 1-70, vezano K 2-20.

Cvleće iz narodne bašće, sbrka pjesama sakupljenih od Trusane Volovskoga, Mostar. Ciena 20 hel.

Sablasi — prlprioviedke B. Prusa, Osvitova knjižica br. I. Ciena 20 hel. u Mostaru.

„Hrvoje“, pučki koledar za godinu 1902, uredio Ante Jukić u Mostaru. Ciena 70 hel.

Društvene.

Skupština podružnice sv. Cirila i Metoda u Zrenju održavala se pred prošle nedjelje u prisutnosti mnogobrojnih članova. Poslije negovara g. predsjednika, izvještaja tajnika i blagajnika, izabralo se samo novoga blagajnika u osobi Ivana Rumenca — dočim su drugi ostali u častih. Novi blagajnik utjerao je članarinu od 37 članova, i to 22 kruna i 60 para. Nadalje darovaše našoj „Družbi“ sliedeći rodoljubi: Antun Rožić pok. Mata iz Pregare 1 K; Ante Tončić, Juraj Tončić i Josip Rušnjak — svi iz Zrenja svaki po 40 para; Antun Godina, Ivan Božić i Antun Markezić — svi iz Zrenja, svaki po 20 para; Ivan Rumen iz Zrenja 10 para.

Nakon svršenog dnevnog reda sliedila je domaća zabava, kod koje si osvjetlase poštena lica naših vriedni pjevači i čestiti naš Ante Rožić. Živili!

Za djačko pripomoćno društvo u Pazinu sakupili su na prijateljskom sastanku u Trstu sabrani Slovenci, Srbi i Hrvati 100 kruna, koje su poslale odboru u Pazin.

Istomu društvu darovala je Marijina družba u Dekanah 11 kruna, mjesto za ples, običajan drugih godina.

Gosp. Ivan Pigić iz Dekanah, nastanjen u Škrednju, sakupio je u gostionici Josipa Pigića u Dekanah među domaćimi rodoljubi 12 kruna 40 para.

Hrvatski i slovenski rodoljubi sjećajte se svakom zgodom naše siromašne mlađeži na hrvatskoj gimnaziji u Pazinu, za koju se mora brinuti naše vriedno podporno društvo.

„Matica Hrvatska“ razaslala je svojim društvenim povjerenicima: „Izvrštaj Maticae Hrvatske“ za upravnu godinu 1900.“ s molbom, da ga razdielje među prošlogodišnje članove „Matičine“ svoga kotara, da se isti uzmognu potanko obavijestiti o prošlogodišnjem društvenom poslovanju. Šaljuci „Matica“ prošlogodišnji svoj „Izvrštaj“, obavijestila je ujedno gg. društvene povjerenike, da će književni dar „Matičin“ za tek. god. 1901. biti tečajem mjeseca prosinca dotiskan i da će

se isti svnkako iza nove godine među članove početi dieliti, odnosno razasijljati. Knjiga će „Matica“ za tek godinu 1901. izdati na broj devet (9), i to: kao redoviti godišnji književni dar uz obični članski prinos. Ovogodišnje knjige „Matičine“ jesu: 1. Gjurasić: Ptice. Dio drugi; 2. Klaić: Krčki knežovi Frankapani. Dio prvi; 3. Marulić: Jadita. Epska pjesma. Uredio i protumačio Mar. Kušar. Uvodom popratio Petar Kasandrić; 4. Turgenjev: Izabrane pripoviesti. Svezak četvrti. Preveli Jos. Miskatović i M. Divković; 5. Velikanović: Otmica. Pjesnička pripoviest; 6. Novak: Dva svieta. Pripoviest; 7. Draženović: Povjest jednog vjenčanja. Pripoviest; 8. Kuzmarović: Vitropir. Dramska slika u tri čina; — i 9. V. T. B.: U malome svietu. Slike iz zagrebačkoga života.

Odbor „Maticae Hrvatske“ može već danas bez bojazni izreći, da će i ovogodišnji književni dar „Matičine“ članove zadovoljiti u svakom obziru, jer se odlikuje i izborom i obilatšću.

Dielcé gg. „Matičini“ povjerenici „Izvrštaj Maticae Hrvatske“ za god. 1900.“ među prošlogodišnje članove „Maticae“, umoljeni su najusudnije, da istom prilikom pozovu gg. članove u svojem povjereničkom kotaru, neka im uplate prinose za tek. godinu 1901. (članovi-utemeljitelji dva obroka po 10 K, a članovi-prinosnici po 6 K), te ubrav te prinose, da ih blagajniku „Maticae“ uz točan i čitljivo napisani alfabetski imenik (na što neka se ne zaboravi) svojih članova dostave što skorije, a svakako po mogućnosti do konca mjeseca prosinca t. g., da ne bude zapreke razasijljanju „Matičinih“ knjiga za god. 1901.

Glede uveza „Matičinih“ knjiga neka se gg. povjerenici i članovi obrate neposredno i izključivo na društvenoga književu gosp. Ivana Schneidera (Frankopanska ulica), — pošto upravi „Maticae“ absolutno nedostaje vremena, da se i za ovaj posao brine.

U Zagrebu, 20. studenoga 1901.

Uprava „Maticae Hrvatske“.

Razni prinosi:

- Izkaz prinosa prispjelih na Družbu** sv. Cirila i Metoda za Istru tekom mjeseca svibnja 1901. u krunama:
- Gosp. Bakrija Kadić, pravnik — Zagreb, sabranih među sveučilišnom omladinom, kolegama u statil. uredu 12-80
  - Banka i štediona za Primorje — Sušak, daruje iz ovogodišnje stavke za dobru svrhu, prinos . . . . . 100—
  - G. Jakov Jurković, pom. kapetan i trg. u Opatiji, daruje mjesto vienca na odar pok. strica Jakova Jurkovića . . . . . 10—
  - G. Josip Valetić, Male Mune, sab. kod njega dne 2. tek. mj. prilikom spaljenja „tete Jambrožice“ 2-60
  - G. Ivan Zatluka, Nova Gradiska, preostatak od troškova namjenjenih za proslavu Zrinjskog i Frankopanskog dana . . . . . 3—
  - G. Škender Fabković u pripomoć vriednoj Družbi . . . . . 4—
  - Ženska podružnica — Kastav, što članarine, što inih prinosa 146-20
  - Dionička tiskara — Zagreb, priposlani i sabr. po „Obzoru“ 400-06
  - G. pop Ante Andrijić — Baska, sabr. među svećenicima Baške i Dragebaške, da počaste uspomenu pok. popa M. Barbirića dne 29./4. . . . . 16—
  - Muška podružnica — Kastav . . . . . 12—
  - Podružnica u Podgradu, po svojoj blagajnici Ani M. Nodilo 37-25
  - G. M. Sanković-Soldatić Dane kod Vodica, sabr. u župnom stanu na Jurjevo slaveč imendan župnika Jurja Dolžana 13-02
  - G. Ilić Josip iz Galdova (Sisak) preko uprave Doma — Zagreb, sabranih po gdjici. Branki Majanovićevoj iz Preložiće, kod oprostne večeri u g. Zambe na

- zdravicu g. Baranšića 10-50
- Upr. „Agramer Tagblatt“ sabr. . . . . 28—
- Muška podruž. u Rukavcu po svoim blagajniku Dinku Spinčiću . . . . . 201—
- G. Bahrija Kadić, pravnik — Zagreb, sabr. među sveučilišnom omladinom u statističnom uredu 11-50
- Uprava „Naše Sloge“ — Pulj, sab. 29-04
- Uprava „Novoga Lišta“ — Rieka, da sadu na nju prispjelih prij. 486-49
- G. Ante Kraljić, VII. gimnazijalac — Rieka-Sušak, sabr. na piru Franu Turata i gdjice Kali Feretićeve u Omišju 14-52
- Čitaonica Županje mjesto vienca pok. svojem članu Nikoli Čiliću . . . . . 20—
- G. Toma Pavačić, na ime podružnice muške u Omišju 17-50
- Podružnica u Škaljarina — Kotor 21-70
- G. Stjepan Gamulin, Irgovac — Jelsa, mjesto ulaznice na koncert glavne skupštine Družbe . . . . . 2—
- G. N. Polić, župnik Jelenje (dólnje), prigodom oprosta veleč. g. administratora Mikana na Grobniku sakupljenih 10-70
- G. Niko Perčić, pom. kapetan — Volosko . . . . . 5—
- G. Niko Polić, žup. — Jelenje, opet . . . . . 13—
- G. Katalinić-Jeretov, Zadar, sabr. po njemu . . . . . 54—
- G. Kazimir Jelusić, obć. glavar — Kastav, sabr. kod objeda prig. predoje imovine obć. Klana upravnom njenom vieču od obć. Kastav i to na predlog obć. glavara među članovima obć. vieča Kastva i Klane i obć. činovn. Podružnica Boljun, članarinu 33-70
- G. dr. Ante Antončić, odvjetnik — Krk, salje na ime utemeljiteljne svote prvi obrok u iznosu 42-64
- Veleč. g. Mijo Laginja — župnik-dekan kastavski, u to doba — u Škrednju, u ime ulaznice na zabavu prig. glavne god. skupšt. . . . . 100—
- Veleč. g. Ante Andrijić, župnik — Baska na ime ulaznice k zabavi glavne skupštine . . . . . 4—
- Administr. „Agramer Tagblatt“ — Zagreb, po njoj primljenih Obćinsko glavarstvo — Pazin, na ime odplate predujama građne škole u Gologorići obroke za dvie godine u iznosu . . . . . 800—
- G. Frisek, kapelnik — Opatija, na ime g. Dimitrija Vasiljevića Christoforova dvorskog savjetnika kao dar . . . . . 40—
- Podružnica — Slum predoje po svom blagajniku članar. i prih. . . . . 38—
- G. Josip Linić, predoje sakupljenih na Trstau na duhovski pone-djeljak od nekoliko gg. svećenika među sobom, od članova Maticice pod njegovim povjereničtvom te ukupno s onim, što je sakupio on sam od članova društva sv. Jeronima . . . . . 19—
- G. dr. Božo Vinković, odvjetnik — Karlovac, mjesto brzjava povodom proslave posvećenja zastave hrv. pjev. društva „Lipe“ u Osijeku podar. od nekoliko gg. Isti g. dr. B. Vinković, istim po-

vodom sabranih među sokolasi po g. Hinku pl. Davila . . . . . 3—

Podružnica u Kasteliru, po svom blagajniku g. Ryslavu, predoje na ime članar. za prošlu god. 81-84 Voloske, dne 28. oktobra 1901. Za ravnateljstvo: Dr. Fabianić, blagajnik.

Restauracija

ŠEPUKA - PAZIN

sa sobami za prespavanje

preporuča se

p. n. občinstvu i putnikom za mnogobrojan posjet, obetajući uvijek najtočniju poslugu uz dobru domaću kuhinju te razna zdrava i krepka vina. Dobiju se također desertna vina, likeri i slastice.

Prvo slovensko skladište pokucstva.

Antona Cernigoj

Trst

Via di Piazza vecchia 1, u kući Maronzi, podružnica stolarske zadrge u Gorici.

Skladišta u Solkanu - Trstu.

Tvornica sa strojevnim obratom

Svaka je konkurencija nemoguća jer je pokušstvo iz prve ruke.

Filijalka

C. KP. priv. austr. kreditnoga zavoda

za trgovinu i obrt u Trstu

prima:

Uplate u krunama

za predobjavom od 4 dana po 2 1/2 %

U pismim na ime sa predob. od 4 dana po 3 1/4 %

U napoleoni na pisma sa predob. od 30 d. po 2 1/2 %

„ „ „ „ „ 3 m. „ 3 1/2 %

„ „ „ „ „ 6 „ „ 3 1/2 %

Okružni odiel u krunama

razpoloživ mjesta, 2 1/2 % na svaku svotu.

Kruna i napoleoni u tekućem računu.

Uvjeti se sklapaju prigodice već prema roku predobjave.

izdaje doznačnice

za Beč, Budimpeštu, Bruo, Karlove varj, Rieku, Lavov, Prag, Reichenberg, Tropolu, kao također za Zagreb, Arad, Bieleit, Gablonz, Gradac, Sibinj, Inosost, Celovec, Ljubljannu, Linc, Olomoc, Sazr i Solnograd bez troška.

Bavi se kupnjom i prodajom divisa, novca i vriednostnih papira.

Prima uplate odrezaka, izvucenih vriednostih kano i uplate svake vrsti.

Daje predajni novac na Warranta i vriednosti uz najumjesta uvjete. Predaj move otvara na dokumente za London, Pariz, Berlin i druge trgove po vrlo umjernih uvjetih.

Kreditna pisma izdaje za kojigod trg.

Uložiti u pohranu.

Primaju se u pohranu vriednostni papiri, zlatni i srebrni novac i bankovni papiri. Uvjeti se mogu doznati obratit se na blagajne zavoda.

Mjenbene naputnice.

Blagajne zavoda izplaćuju mjenbene naputnice talijanske banke u talijanskim lirama ili u krunama po danjem tečaju.

Trst, 1. kolovoza 1900.

Ustanovljena tvrdka god. 1896.

J. DRUFOVKA,

Goriča (Primorje), Gospođska ulica 3.

Filijalke: Komen i Sežana.

Tvoričko skladište koža, nagradjena tvornica gornjih djelova cipela (Schuhoberteile), remenja za strojeve, bičeva itd.

Glavno skladište biksa u korist družbe sv. Cirila i Metoda.

Cienik na zahtjev padava i franko.